

# Bomenbond Rijnland: Jaarverslag 2018 en Beleidsplan 2019

## Jaarverslag 2018

Netwerkvorming, nadruk op overleg en discussie boven juridische procedure en focus op Leiden, Oegstgeest en Leiderdorp waren de drie speerpunten voor onze aanpak in 2018.

In het besef dat de nieuwe coalities in de drie gemeenten hun draai nog moesten vinden zijn dit jaar vooral de gesprekken met ambtenaren belangrijk geweest. Variërend van een enkel gesprek over een project tot een hele serie gesprekken is ruim honderd keer overlegd, zijn bewonersavonden bijgewoond of is apart met de afdelingen Beheer ter plekke de situatie nogmaals beoordeeld. Soms leidde dit tot nuttige bijstellingen (project Steenvlinder aan de Toussaintkade), tot verrassende aanpassingen (extra kapaanvraag Rijnland Route), of tot helemaal niets (kap dijkes Haaswijk Oegstgeest). De meeste van deze gesprekken betroffen echter projecten in Leiden.

Op politiek niveau is in Leiden op 17 februari 2018 een goed bezochte bijeenkomst met toenmalige raadsleden gehouden. In augustus is kennis gemaakt met de nieuwe wethouder 'Groen' in Leiden, Martine Leewis. In Oegstgeest is met raadsleden van alle fracties gesproken over de reikwijdte van de nieuw op te stellen Bomenverordening. In Leiderdorp is de betrokkenheid van de Bomenbond vrijwel stilgevallen na de inspraak bij de behandeling in de raad van de nieuwe (in mei vastgestelde) Bomenverordening en een eenmalig gesprek in het kader van de evaluatie van het Groenoverleg.

Onderstaand een selectie uit de diverse contacten:

### ***Beleid en wettelijke kaders***

Leiderdorp: belangrijk punt was de vaststelling van de nieuwe *Bomenverordening* inclusief bijgestelde kaart met hele bebouwde kom als werkingsgebied. Op aandringen van de Bomenbond is dunning kapvergunningplichtig gesteld. De optie van kap van openbaar groen bij rendementsverlies van private zonnepanelen is niet doorgevoerd.

Oegstgeest: na de vaststelling van het Bomenbeleidsplan is de hamvraag in Oegstgeest of de komende *Verordening* voortaan zal gelden voor de hele bebouwde kom. Dit punt bleek echter niet bespreekbaar in het ambtelijk overleg. Toen bovendien voor concept teksten van de Verordening werd verwezen naar de toekomstige ter inzagelegging is de Bomenbond uit dit overleg gestapt. Reactie op ons vertrek werd vertraagd door het plotselinge aftreden van wethouder Sahin.

Leiden: ondanks herhaaldelijk aandringen is er nog steeds geen duidelijkheid over de nieuwe *Groene Kaart* zodat die uit 2016 (inclusief wijzigingen als gevolg van ons bezwaar) nog steeds geldt. Wel is de puntentelling gepubliceerd waaraan een boom voortaan moet voldoen voor plaatsing op deze kaart. We hebben onze bezwaren tegen o.a. de hoogte van het minimum aantal punten diverse malen mondeling en schriftelijk geuit maar wachten nu eerst nadere stappen van het nieuwe College af.

De brief van een groot aantal organisaties aan de (in)formateurs in de drie gemeenten over het aanstellen van *ecologen* heeft alleen in Leiden weerklank gevonden. In 2018 is begonnen met het zoeken naar geschikte kandidaten.

Met de brief van 25 sept 2018 aan de raad meldt het College de afronding van het (interne) proces 'Bomenbeheer op orde'. Ingezet onder het vorige College is gewerkt aan een structuur waarbij geformaliseerd overleg fouten bij ontwerp en beheer moet voorkomen. Of dit daadwerkelijk tot vermindering van de bomenkap zal leiden valt nog te bezien omdat het Projectbureau en het team Stadsingenieurs geen deel uitmaken van dit overleg. Onze opmerkingen hierover staan goed benoemd in de brief, het wachten is op behandeling in de raad.

In het overleg met de wethouder werd van haar kant gesteld dat er in Leiden 8.000 woningen moeten bijkomen. Maar ook dat Leiden groener moet worden. Van onze kant werden ernstige twijfels geuit of e.e.a. te combineren valt.

### ***Projecten waarop de Bomenbond (enigszins) invloed heeft gehad***

Onder projecten waarbij de Bomenbond enigszins invloed heeft kunnen uitoefenen horen

- Blekerspark, Leiden: onderzoek naar verplantbaarheid van een deel van de te kappen eiken over het water naar aanliggende parken. Bleek helaas onmogelijk door te smalle doorgang van een brug en disproportionele kosten.
- Toussaintkade, Leiden: bijstelling van niet realistische aannames in het ontwerp Bestemmingsplan t.a.v. te behouden bomen. Onze zienswijze heeft geleid tot een constructief overleg met de projectmanagers van Leiden en Steenvlinder, de externe boomrapporteur, afd Beheer en een externe ontwerpster. Hierdoor bestaat een realistischer zicht op te behouden bomen, op benodigde extra voorzorgen om wortelbeschadigingen te voorkomen en op de voorgenomen inzet op biodiverse aanplant.
- Vervanging essen Plesmanlaan t.h.v. Holiday Inn: ter vervanging van 19 bomen (m.n. essen) onder meer i.v.m. verlegging waterleiding Dunea is op ons pleidooi voor meer variatie besloten tot een gemengde herplant die t.z.t. ook op andere delen van de Plesmanlaan zal worden toegepast.
- Bloemenbuurt, Oegstgeest: in het spoor van een actieve bewonersgroep die zich verzette tegen de massale kap voor de aanleg van nieuwe riolering en bestrating heeft de Bomenbond bij kunnen dragen aan het behoud van 14 extra bomen.

### ***Projecten met een lange adem***

Onder projecten met een lange adem en wisselend succes vallen

- Diverse (bouw)projecten in het Bio Science Park (BSP), Leiden. Besprekingen over projecten als de aanleg van het Schilperoortpark, bebouwing van diverse kavels en aanleg van wegen lijden onder het gebrek aan regie vanuit de gemeente. Na een forse krachtsinspanning van (naar het leek) alle partijen werd op 6 juni 2018 het adviesrapport Biodivers BSP uitgebracht. Vanaf dat moment ontstond de

teleurstellende situatie dat een fors geormerkt budget van 5 ton wacht op een implementatieplan vanuit de gemeente dat nog steeds op zich laat wachten.

- Kap op de begraafplaats Rhijnhof, Leiden. Na de zienswijze eind 2017, het ingediende beroepschrift tegen de verleende kapvergunning, de succesvolle petitie (1200 handtekeningen) op initiatief van een betrokken particulier en diverse overleggen volgde het voorstel van de nieuwe wethouder Leewis voor een mediation-traject. Dit traject is eind 2018 gestart.
- Rijnland route: een voortdurend hoofdpijndossier. Bovenop de eerdere grootschalige kaalslag in 2017 volgde een aanvraag voor een additionele kap langszij het BSP van meer dan 800 bomen. Deze aanvraag is door de gemeente uit onderhandeld in een versie waarin 'slechts' 462 bomen zullen worden gekapt maar dan wel met een fasering inclusief onmiddellijke herplant die hopelijk de kwalijke gevolgen enigszins kan verzachten. Hoewel we onze zienswijze dus niet voor niets hebben geschreven blijft het verontrustend te zien hoeveel zaken er bij zo'n groot project kennelijk niet tevoren kunnen worden ingeschat. Daarnaast vinden we het niet acceptabel dat de provincie voorsnog geen prioriteit geeft aan het Beheerplan van de toekomstige aanplant langs het gehele traject.
- Projecten die in 2018 zijn opgestart maar nog ver in 2019 zullen doorlopen zijn het Roomburgerpark (steun aan de actieve groeperingen die het park vooral groen willen houden), renovatie polderpark Cronesteyn, combibad de Vliet (tijdig inzetten op onderhoud en daarmee behoud van de bomenrij langs het water), Gasthuiswijk (het voornemen om de hele wijk van het gas los te koppelen kan grote gevolgen hebben voor het bomenbestand), herinrichting Kaasmarkt, uitvoering projecten Groene Hoofdstructuur (w.o. parken zoals Hooghkamerpark – Korte Vlietzone, Kweeklust, e.a.), verdere invulling Singelpark en diverse 'verkeersprojecten' zoals Centrum Route Noord en aanpak Langegracht.

### ***Juridische zaken***

Begin 2018 is de Bomenbond in het ongelijk gesteld bij ons beroep tegen de kap door Janssen in 2017 (Leiden). Ons bezwaar in 2018 tegen de kap op de van Lennepdreef in Leiderdorp heeft geleid tot 'reparatie' van de verleende vergunning waarna de kap alsnog werd toegestaan. Door het gebruik van de zinsnede 'niet gegrond' in de motivering van het advies van de Commissie Bezwaar is bij niet-juristen de indruk ontstaan dat de door de Bomenbond bestreden aspecten van de vergunning niet zijn gehonoreerd. Uit de herziene vergunning blijkt het tegendeel. De Bomenbond heeft de Commissie gevraagd hierbij in de toekomst rekening te houden bij het opstellen van hun adviezen. Deze vraag is meegenomen in de nog lopende interne evaluatie van de Commissie.

### ***Ledental, PR en bestuur***

Na herhaald rappel is het niet gelukt om contact te leggen met een tiental leden en wordt aangenomen dat voortzetting van hun lidmaatschap niet gewenst wordt. Daar staat tegenover dat met name de druk bezochte ontmoeting met raadsleden op 17 februari 2018 en de actie tegen de kap op Rhijnhof 28 nieuwe leden hebben opgeleverd.

De voorgenomen vernieuwing van de website heeft vertraging opgelopen toen bleek dat de benaderde webbouwer om hem moverende technische redenen plaatsing van artikelen in eigen hand wilde houden. Het intensievere gebruik van Facebook heeft tot een fors grotere respons geleid. Instagram daarentegen is nauwelijks bezocht.

Het bestuur is in 2018 uitgebreid met een penningmeester (Johan Volkers) en een nieuw algemeen lid (Dick de Vos). Helaas hebben we afscheid moeten nemen van onze zeer gewaardeerde vrijwilligster Loes de Blok.

## **Beleidsplan 2019**

Gelet op de grote hoeveelheid projecten in relatie tot het beperkte aantal personen dat zich daar inhoudelijk over buigt zal de eerder ingevoerde beperking tot de gemeenten Leiden, Oegstgeest en Leiderdorp onverkort ook voor 2019 gelden.

Eerdere oproepen om ondersteuning door vrijwilligers hebben niet tot enig aanmerkelijk succes geleid. Dat zal betekenen dat de Bomenbond dit jaar selectiever zal reageren op uitnodigingen om projecten te bespreken, waarbij voorrang gegeven zal worden aan de hiervoor onder 2018 genoemde 'projecten met langere adem'.

Qua Beleid zal in *Oegstgeest* worden ingezet op de nieuwe Bomenverordening, waarbij de nadruk zal liggen er naar te streven dat heel Oegstgeest onder de verordening zal gaan vallen.

In *Leiden* zal dit met name de lang verwachte inzet op Vergroening zijn, de verder aanpak met de Groene Kaart en een heldere administratie van kap, herplant en inzet vanuit het Bomenfonds. Na een onbevredigend (2<sup>e</sup>) gesprek met wethouder Leewis heeft de Bomenbond eind januari een aantal concrete vragen aan haar gesteld die helaas nog steeds niet zijn beantwoord. Ook gelet op de bijna obsessieve interpretatie van de Bouwopgaaf is het zaak helder te krijgen of dit college nog ander kansen ziet dan groene gevels en daken.

Of en zo ja welke inzet in *Leiderdorp* wordt voorzien hangt af van de bespreking van de uitgevoerde evaluatie van het Groenoverleg. Dit overleg wordt na 1 jaar radiostilte opnieuw gestart in april. Duidelijk is wel dat de kosten van het Beheer in Leiderdorp door veel externe inhuur te hoog zijn opgelopen. Het is daarom nog maar de vraag is of de recent door het College aan de raad voorgestelde ophoging van het budget voor vervanging van het verouderde bomenbestand gehonoreerd zal worden. Dat er gelet op hun levensduur (gemiddelde leeftijd van straatbomen = 40 jr) op korte termijn een groot aantal bomen zal uitvallen is door de Bomenbond al benoemd tijdens de inspraak op het Bomenbeleidsplan in zowel december 2017 als mei 2018.

Naar verwachting zal de herziene website op korte termijn beschikbaar zijn. Afhankelijk van beschikbare menskracht zal daarnaast ingezet worden op andere pr-activiteiten zoals het schrijven van opiniestukken. De frekwentie van de nieuwsbrieven heeft te lijden onder het wegvallen van stut en toeverlaat Loes de Blok en de zware druk van steeds grootschaliger projecten.

Zoals blijkt uit de stukken staat de vereniging er financieel goed voor.